

AAGTJE

Tweemastjalk

WADDENZEILTOCHT

zaterdag 14 augustus t/m vrijdag 21 augustus 2004

Zaterdag 14 augustus 2004

Zo tegen twaalf arriveren de eerste zeilbeluste KNNV'ers bij het Dok in Harlingen, waar de Aagtje ligt afgemeerd. De eerste foeragevoorraad is al aan boord en de kooksters Ina en Anneke zijn nog bezig de voorraden op peil te brengen.

Rond 1 uur is de bevoorrading en bemanning compleet. Ieder heeft al een hut voor zichzelf of samen uitgezocht en in de benedendekse salon komen we bijeen.

De schippers Diederik en Susanne stellen zich voor en maken ons bekend met de huisregels.

Marc Janssen, onze reisleider, spreekt een korte introductie en daarna krijgen we instructies op het bovendek.

De benaming van de zeilen, vallen, schoten en fenders komen aan de orde. Tot slot oefenen we het vastzetten van de fokkeschoot en een mastworp om een stootwil of fender langs zij te hangen.

Als iedereen dat uitgevoerd heeft, is het "trossen los".

Tegen 3 uur zetten we koers naar Vlieland, op de motor. De wind is NW, kracht 4-5.

Ongunstig dus in de drukke vaargeul tot voorbij Griend. Aan het begin van de Pollendam moet een euvel verholpen worden. De verstaging van de kluiverboom haakte achter het anker.

Bij boei BS4 wordt het zeil gezet. Dat lukt aardig. We halen 4,5 knoop. Totdat de kentering doorzet en we bij Richel met veel deining de vloedstroom tegen krijgen. We zeilen wel, maar schieten geen meter op. Dus de motor erbij.

Ondertussen hebben de dames in de kombuis het zwaar te verduren: het is bloedheet, dampend benauwd en het slingert hevig. Een ware vuurdoop! Af en toe een luchtje scheppen aan dek helpt gelukkig een beetje. Dat leed is geleden zodra we de Vliestroom vlak onder het eiland invaren. Stroom mee, weinig wind...

Om 19 uur liggen we afgemeerd in de Vliehaven en het eten wordt opgediend: uiensoep vooraf en tagliatella met salade met als dessert straciatellayoghurt met

aardbeien. Heel smakelijk en veelbelovend en dat onder die omstandigheden klaargemaakt ! 's Avonds maakt een groepje een wandelingetje in de Stortemelk duinen.

Vondsten zijn: Rouwkwikstaart, Zwarte roodstaart, Heivlinder, Hooibeestje, veel Ossetong, Kruipend Stalkruid en Zeepkruid.

Terug op de boot houdt Marc nog een inleiding over het ontstaan van het duinlandschap a.d.h.v. een serie kaartjes. Daarna krijgt elk van de deelnemers gelegenheid zich voor te stellen en daarbij iets te zeggen over zijn natuurhistorische bezigheden en voorkeuren.

Jan Marbus

Zondag 15 augustus

Omdat Ria en Ton eerst naar de dokter moesten voor rugklachten van Ria, wordt van deze dag door de andere Ton, samen met Leny en Gertje, het verslag gemaakt.

Na een rustige nacht aan boord van de Aagtje en een heerlijk ontbijt van Ina en Anneke, gaan we Vlieland verkennen.

Om 9 uur staan de fietsen al klaar tegenover de boot. Iedereen zet het zadel op hoogte (of laagte) en even later fietsen we door het zonovergoten landschap.

De eerste verrassing krijgen we al snel: Een tiental lepelaars maken voor ons een demonstratievlucht. Prachtig, met bijna doorzichtige witte vleugels vliegen de vogels over onze hoofden. We komen langs een gebiedje waar regenwater wordt 'opgevangen'. Marc legt ons uit dat hier plastic in de bodem is aangebracht om te voorkomen dat het regenwater wat van de duinen komt in zee wegstroomt.

De eerste stop: Een wandeling over de dijk langs de kroonpolder.

Wat een schitterend gebied! Verrekijker en telescoop zijn onmisbaar. Jammer van dat éne statief, want staatsbosbeheer had met het plaatsen van de bordjes geen rekening gehouden met z.g. raamstatieven voor de telescoop....

We raken niet uitgekeken op de diverse vogels in de polder: Ruiter, plevier, wulp, steenloper, meeuw,

Er wordt een schedel, compleet met snavel, van een wulp gevonden. Later nog een schedeltje van een meeuw.

De plantenkenners komen hier ook ruimschoots aan hun trekken:

Ratelaar klein, citroengele honingklaver, gewoon walstro, harig wilgenroosje, lamsoor, duindoorn, zeeaster, vlier, knikkende distel, heelblaadje, akkermelkdistel, zeealsum, zeeweegbree, fraai duizendguldenkruid, rode ogentroost en spiesmelde?

Het slijkgras wordt aan alle kanten gemeten en voor verder onderzoek meegenomen.

Een jonge mantelmeeuw laat zich uitgebreid van alle kanten fotograferen. Het is dan ook een schoonheid...

Om ongeveer 12.00 uur terug naar onze fietsen, die bij het Posthuis staan. Hier willen we koffie drinken. Maar inmiddels is het terras volledig bezet en staan er mensen in de rij voor koffie. Dus geen koffie, hoogstens een enkel plasje.....

Dan maar verder op de fiets naar een duingebiedje waar in een schitterend blauw graslandje de Parnassia op ons staat te wachten. (Later in de week zien we er nog veel meer).

Een weetje: *Het aantal meeldraden geeft het aantal dagen aan dat de bloem open is.*

In een weilandje daar tegenover zien we in een rustgebied de zeer zeldzame addertong. Met rust gelaten!

Blaasjeskruid in de sloot, bloeit geel.

Na een korte koffiepauze op de slagboom voor het rustgebied met onze eigen koffie verder om in zeiltermen te spreken vóór de wind. Dat fietst lekker!

Komen langs een gebiedje waar voorheen een teerfabriek stond. (gelukkig weg) Hier werd teer met zand vermengd om de basaltblokken van strandpielen aan elkaar te 'lijmen'. We zien hier onder andere het loogkruid.

We beklimmen een hoge duinovergang en kijken uit over het strand en de zee. Het duin is hier zo hoog dat je

zowel de Noordzee als de Waddenzee kunt zien.

Weer de fiets op over het schelpenpad zigzag door de duinen.

Het gaat hier echt "plat voor de wind".

Als we stoppen om de duinen in te wandelen waar Marc ons vertelt over de duinvorming, missen we Jan Buysman. Achtergebleven of vooruitgefietst, gedreven door de sterke wind ??

Ton en Ria hebben een tandem gehuurd en ontmoeten hier de groep bij toeval.

Nou ja, bij toeval, als je langs komt en je ziet zoveel fietsen bij elkaar liggen..... Ook Jan heeft ons weer gevonden en gezamenlijk fietsen we terug naar de boot.

Verder nog gezien vandaag: Distelvlinder, Atalanta, Blauwtje, Zandoogje.

Even later genieten we van de heerlijke maaltijd van Ina en Anneke: Soep, witlof- en bleekselderijsalade, gebakken aardappelen, vegetarische hamburger, vanillevla met twee soorten meloen. Alle lof voor de koks !!!

's- Avonds wordt er nog langs de waddenkust gewandeld en wagen enkele flinke dames een duik in zee.

Onder het genot van een glaasje wordt er nog ijverig gedetermineerd en maken Leny en Gertje een lijst van wat we vandaag allemaal gezien hebben.

Addertong

In de kroonpolder:

akkermelkdistel	harig wilgenroosje	zeealsum
citroengele honingbloem	heelblaadje	zeeaster
duindoorn	kleine ratelaar	zeekraal
engels slijkgras	knikkende distel	zeemelde
fraai duizendguldenkruid	lamsoor	zeepostelein
geeldooiermos op stenen	ossetong	zeeweegbree
gekroesde melkdistel	rode ogentroost	zoutmelde
gewoon walstro	vlier	

In de duinen bij rest. Post

addertong (zeer zeldzaam)	moeraswespenorchis	tormentil
blaasjeskruid	muizeoor	wateraardbei
dopheide	parnassia	watermunt
geelhartje	ringelwikke	waternavel
glidkruid	sierlijk vetmuur	
heidekartelblad	stijve ogentroost	

Bij de voormalige teerfabriek:

loogkruid
reukloze kamille

Duinen lange paal kampeerterein:

echt duizendguldenkruid	kraaiheide	stijve ogentroost
cranberry	moeraswespenorchis	zandoogje
kattestaart	bontbladig wintergroen	

Paraboolduin:

duinviooltje	ereprijs	scherpe fijnstraal
zandblauwtje		

Leny, Gertje, Ton.

Maandag 16 augustus

's-Morgens om half acht had de schipper gepland om te vertrekken.

Hulde aan Marc en Piet die paraat zijn, de rest van de mannen volgt iets later.

De rede van dit vroege tijdstip is om het "tij" te halen.

Wat eigenlijk betekent dat we over het wantij moeten. Wat weer geen tij is maar een ondiepte.

Onderweg, onderzee, zijn dode bomen geplant (berken en essen denken de plantenkenners)

Volgens de schipper ten behoeve van de talloze zeehonden die wij zien, zodat zij hierbij hun behoeften kunnen doen.

Het wad is nat. Af en toe komt het zoete water met bakken uit de prachtigste luchten en slaat het zoute water over schip en bemanning.

Vlak voor hoog water varen wij langs de blauwe slenk, in tegenstelling tot een schokker die bij het afsteken vast liep.

De reddingsboot van Ameland moest er aan te pas komen.

Het weer klaart weer op, het grijs en grauw verdwijnt en ons nieuwe eiland Ameland komt in zicht.

Binnen een half uur na het aanmeren gaat de groep van boord.

Wij wandelen door een bos waar staatsbosbeheer groepen dennen omkapte, pleksgewijs om omvorming naar loofbos te bereiken.

Wij beklimmen een oude

stuifduindijk, wel een kilometer van de huidige zeereep, door onze nijvere voorvaders als rijkswaterstaat gevormd en alles met de hand en kar.

Ook zien wij die kleinschaligheid met weilandjes en natuurgebieden om en om.

Op het strand geen jan van genten maar wel veel badgasten, onze oosterburen. Heerlijk gewandeld ook zonder naar plantjes te kijken.

Bij de strandafgang die wij opgaan staan fraai geschoren berken, geschoren door de wind

Na het avondeten, zuurkool met worst op Ina's en Anneke's wijze, gaat een deel van de club een kuiertje langs het wad doen, de anderen doen de gigantische afwas.

Weer een prachtige dag.

Enkele vogels die wij zagen: steenlopers, putters, buizerd, torenvalk, sperwer, grote stern.

Enkele planten die wij zagen: kleine lisdodde, lidsteng, geoorde wilg, bleekgele droogbloem, grote watereppe.

grote watereppe

Jan Buysman

Dinsdag 17 augustus 2004

Naar het Oerd (Ameland)

Na een wat winderige en daarom rumoerige nacht, door het klapperen van de touwen en het bonken van het zwaard tegen de boot gaan we 's-morgens met de fiets op weg naar het Oerd. Wij, Ria en Ton, op de tandem uit nood.

Doordat Ria op de eerste dag last van haar rug kreeg, besloten we om met de tandem te gaan. (voor het eerst van ons leven, was even wennen)

Vanaf de haven gaan we meteen rechtsaf langs het wad. Altijd weer fascinerend!

Voor de afwisseling gaan we naar "binnen", waar leuke plekjes zijn. (H.P.V. Hoog Water Vluchtplaatsen)

In en bij slootjes zien we o.a. casarca-eend, watersnip, kraakeend, scholekster, tureluur. Op een paaltje zit een tapuit. (tijd geleden dat ik die weer eens zag)

Even verder velden vol goudplevieren, (H.P.V.'s), sommigen nog in zomerkleed.

Daarna zoeken we het fietspad langs de Kooioerd stuifdijk. Bij het begin van de stuifdijk wordt onze aandacht getrokken door een roofvogel. Door de verreijker gezien en te oordelen naar zijn gedrag blijkt het een sperwer te zijn.

Ook zien we hier een groenpootruiter en waarschijnlijk een witgatje. Maar als deze in een plasje neerstrijkt blijkt het een bosruiter te zijn, te zien aan zijn bruine rug.

Bij de schuilhut worden de fietsen gestald en de trappen op naar de uitkijktoren. Vanaf hier kunnen we ver kijken dus wordt de telescoop erbij gehaald. Kijkend in de richting van het wad zien we Lepelaars, rotganzen, roze grutto's, kiekendieven en buizerden.

Verder via de trap naar beneden richting het wad. Daar ontdekken we engels gras, zilte schijnspurrie, torkruid, ogentroost, stijve ogentroost, geelhartje, loogkruid en parnassia in kluwen bij elkaar. Heel fraai.

En de vogels: kneu, graspieper en niet zeker te weten een klauwier.

We zien hier ook de atalanta-vlinder, die de mens niet schuwt; komt op zweet af.

Verder zien we nog de zwarte- en de gevlamde heidelibel.

Opvallend in dit gebied is de kleur van het gasverwerkings-station. Valt door deze gele kleur niet zo op in het landschap!

Op het strand, met het zicht op de boor en gasexploitatie platforms, gebruiken we onze lunch. Hier worden we door Mark "onderwezen" op de duinvorming door de wind.

Op het strand vinden we een van de pioniersplanten: zeeraket.

Terug bij de fietsen wordt er nog een "uiltje" geknapt.

De terugweg tegen de wind in en met diverse heuveltjes valt tegen!

Onderweg zien we nog een fraai schouwspel van de natuur. Door de konijnen zijn er veel hollen gegraven en daar hoort de tapuit bij, die in oude konijnenhollen broedt. En inderdaad is de tapuit er aanwezig.

In Nes aangekomen wordt het tijd voor koffie. Bij restaurant "Strand en Zeezicht" (geen strand te zien) genieten we van de koffie met warme kersen gebak.

Achter het restaurant blijkt een mooi terras te zijn waar wel een mooi uitzicht op het strand en de zee is (red.)

Nog kaarten gekocht voor het thuisfront.

Op de boot wordt ons weer een heerlijke maaltijd voorgeschoteld:

Soep met rijst en bonen, Tomatensaus, augurken met saus en ijs met vruchten toe.

Tijdens deze maaltijd trakteert de schipper ons op Jonge Bokma....

Terwijl ik met Piet nog wat knopen oefen, onder het genot van een kopje thee, heeft de schippersvrouw Ria een fraai T-shirt met de naam van de boot er op "aangesmeerd".

Ook andere dames hebben er een gekocht, zodat we de naam "Aagtje" niet meer zullen vergeten.

Het is weer een pracht dag geweest met mooi weer.

Ton Smit.

Woensdag 18 augustus

We zeilen van Ameland naar Terschelling

's-Morgens voor het koffiezetten liggen er regenplasjes in de kombuis....

Bij tien varen we af richting zuid-zuid-oost. Al gauw kunnen de zeilen gehesen en varen we onder het toezicht van een 60-tal robben richting Terschelling. Met ons zijn er nog een aantal grote schuiten vertrokken en rondom

zien we ze tegen de donkere luchten met hun witte zeilen. Spectaculair gezicht ! Om tegen de sterke stroming en tegen de wind in een betrekkelijk smalle vaargeul

sierlijk vetmuur

toch vooruit te komen moet de motor worden bijgezet.

Rond 12.00 uur wordt het zonnig en om ongeveer 15.00 uur meren we bij hoog tij af in de haven van West-Terschelling.

Moeilijk om van boord te komen !

De middagwandeling met paapjes en groenpootruiter en alle bekende planten, levert toch nog de nodige verrassingen op, zoals sierlijk vetmuur (krielparnassia), veel biggekruid of herfstleeuwentand en het mos "zomersneeuw". Bij droog weer de witte kant naar boven gekruld, anders groen.

Piet Hollander

Donderdag 19 augustus

Terschelling.

Vanmorgen vertrekken we lopend met 13 mensen richting het groene strand. Het is nog redelijk goed weer, maar erg veel wind.

Het groene strand hebben we de vorige dag, na aankomst op Terschelling, al bezocht op zoek naar nieuwe plantjes. Zeekool kwamen we al snel tegen aan de rand van het strand. Zeewinde stond op het verlanglijstje, maar helaas...

Het duingebied waar we lopen wordt al snel moeilijker toegankelijk, daar het erg dicht begroeid is en de paadjes zijn ook vrij nat. het is een erg afwisselend gebied.

Eerst maar een tussenstop gemaakt en onze meegenomen koffie genuttigd. Goed gedaan want al snel begint het te regenen en niet zo'n beetje ook !!

We gaan door, maar vier van onze groep gaan terug. Leny, Ton en Gertje moeten 's middags al terug naar huis en Marijke wil ook liever terug.

Al klauterend over het duin bereiken we het strand waar we regen en storm trotseren.

Dan terug naar de kroonpolders. Wandelend een weg zoekend en tot onze kuiten door het water.

Sommigen van ons hebben wandelschoenen aan. Anderen sandalen. Die zijn beter af voor wat betreft het lopen door het water.

Gelukkig wordt het wat droog en tijdens de lunch wordt kleding en schoeisel uitgestald om te drogen.

Terug naar het fietspad.

De natuur is wreed: Een boomvalk heeft een oeverloper te pakken.

Langs de kant van het fietspad zijn ook aardige plantjes te vinden, waaronder een dennenorchidee.

Marc wil weer terug het duingebied in maar de meesten vinden het wel genoeg voor vandaag en willen terug naar de boot.

Ook moeten er nog wat inkopen gedaan worden.

Moe maar voldaan komen we bij de Aagtje aan.

De laatste avond:

Na een voortreffelijk diner worden Diederik en Suzanne, onze schippers, bedankt.

Namens de KNNV krijgen zij een boek en van de groep een kleine versnapering.

Ook Marc, onze excursieleider, wordt bedankt. Evenzo Anneke en Ina voor hun

voortreffelijke maaltijden die op tafel kwamen en de heerlijke appeltaart.

Mensen het was fantastisch !

Ria Smit.

Vrijdag 20 augustus

Bij het krieken van de dag tussen vijf en half zes 's morgens komt er leven op de Aagtje. Gespannen wordt het weer opgenomen: "Waait het nog?" Jawel nog steeds een stevige wind uit het zuidwesten, maar goed genoeg om te varen. Dus... we gaan!

Meteen buiten de haven in het Schuitengat is het effect van de wind goed merkbaar: er komt heel wat buiswater over! Door de Slenk en de West Meep gaat het op de motor. De zeehonden laten zich weer zwemmend en zonnend goed bekijken. Maar achter de Richel bij ton VLII zetten we het zeil. De wind is zodanig dat we met één rif in het grootzeil volstaan.

Ondertussen zet de vloedstroom door en met de flinke wind hebben we goed de gang er in. We halen zelfs de acht knopen!

Om 9.30 uur arriveren we in de Dokhaven. Het mooie weer is op. Onderweg zagen we de zon nog opkomen en nu is de lucht dicht getrokken en vallen de eerste spatten. Even later giet het. De hoogste tijd om naar huis te gaan...

Dag Aagtje!

Jan Marbus

Het is soms hard werken aan boord van de Aagtje

Overzicht van gevonden planten en dieren

Planten.

Denneorchis
Breedbladige
Wespenorchis
Moeraswespenorchis
Heelblaadje
Rondbladig Wintergroen
Parnassia
Geelhartje
Stijve Ogentroost
Rode Ogentroost
Addertong
Moeras Kartelblad
Groot Blaasjeskruid
Fraai Duizendguldenblad
Mannetjesereprijs

Schermhavikskruid
Wondklaver
Strandduizendguldenkruid
Blauwe zeedistel
Zeeraket
Loogkruid
Biestarwegras
Helm
Zandhaver
Zeeakkermelkdistel
Zeepostelein
Zeealsum
Zeekraal
Schorrekruid
Melkkruid

Zeeweegbree
Strandmeld
Zeemelde
Gewone Vleugeltjesbloem
Egelboterbloem
Engels-slijkgras
Gewone zoutmelde
Lamsoor

Vlinders:

Dikkopje
Argusvlinder
Bruin zandoogje
Groot Koolwitje

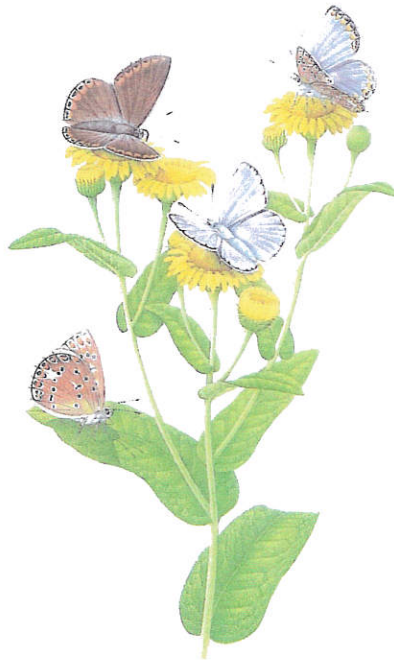
Hooibeestje
Heidevlinder
Atalanta

Kleine Vos
Icarusblauwtje
Klein Koolwitje

Overige:

Blauwe mestkever

Ina Marbus

Icarisblauwtje

Bruin zandoogje

